

SEASON OF
CREATION

Průvodce slavením 2026

Živá voda

Ponoření do živé vody

Ezechiel 47, 9.12

**SEASON OF
CREATION**

Průvodce slavením doby stvoření 2026

Živá voda

Ponoření do živé vody

Ezechiel 47, 9.12

Obsah

Úvod	3
Pozvánka od představitelů církví	5
Téma a symbol doby stvoření 2026	10
Modlitba pro dobu stvoření 2026	18
Návrh ekumenické bohoslužby	19
Jak slavit dobu stvoření a jak žít její symbol	29
Aktivní obhajoba	37
O době stvoření	40

ÚVOD

Vítejte!

Vítejte v letošní době stvoření. Děkujeme vám, že během tohoto výjimečného období ekumenické solidarity tvoříte společenství.

Každý rok od 1. září do 4. října se křesťanská rodina po celém světě spojuje k modlitbám a činům na ochranu našeho společného domova. Je to výjimečné období, kdy slavíme Boha jako Stvořitele a uznáváme stvoření jako neustávající Boží čin, který nás zve, abychom jako Boží spolupracovníci milovali vše stvořené a pečovali o ně. Jako Kristovi učedníci z celého světa sdílíme povolání pečovat o stvoření. Jsme spolu-tvorové a součást všeho, co Bůh stvořil. Naše blaho je úzce propojeno s blahem Země.

Radujeme se z této příležitosti chránit náš společný domov a všechny bytosti, které jej s námi sdílejí. Letošním tématem tohoto období je „Živá voda“.

Tento průvodce vám pomůže seznámit se s dobou stvoření a připravit se na ni. Obsahuje náměty k modlitbě, včetně ekumenické bohoslužby (s. 19), a návrhy, jak uvažovat o letošním tématu a symbolu a jak je začlenit do svých aktivit.

Další zdroje, včetně webinářů a modlitebních setkání, propagačních materiálů a oficiálních kanálů „doby stvoření“ na sociálních sítích, najdete online. Navštivte prosím SeasonOfCreation.org, abyste k ním získali přístup.

Těšíme se, že se budeme v tomto období společně modlit, slavit a angažovat se s nadějí ve prospěch stvoření prostřednictvím této online platformy!

V Kristu,

členové Ekumenického řídicího výboru doby stvoření

Pozvánka od představitelů církví

Drahé sestry a bratři v Kristu,

Doba stvoření je každoroční křesťanská oslava, během níž se společně modlíme a odpovídáme na volání stvoření: ekumenická rodina po celém světě se sjednocuje, aby rozjímala o našem společném domově a pečovala o něj.

Doba stvoření začíná 1. září, v den, který některé křesťanské církve slaví jako Světový den modlitby za péči o stvoření a jiné jako Slavnost stvoření. Končí 4. října, v den památky Františka z Assisi, kterého si mnoho křesťanských církví velmi váží.

Letos se sjednotíme kolem tématu „Živá voda“ se symbolem „Ponoření do živé vody“, které jsou inspirovány textem Ezechiel 47, 9.12.

Představitelé církví z celého světa připravili pro vás a vaše společenství zvláštní pozvání k účasti na tomto období, které si můžete prohlédnout zde.

K zdůraznění významu tohoto ekumenického období modlitby a činnosti na ochranu stvoření uvádíme zde slova náboženských představitelů naší křesťanské rodiny, která nás zvou k tomuto zvláštnímu období:

„Doba stvoření [je] ekumenická iniciativa, která se slaví od 1. září do 4. října (...). Environmentální spravedlnost – kterou implicitně hlásali proroci – již nelze považovat za abstraktní pojem či vzdálený cíl. Jedná se o naléhavou potřebu, která zahrnuje mnohem více než pouhou ochranu životního prostředí. Jde totiž o otázku spravedlnosti – sociální, ekonomické i lidské. Pro věřící je to také povinnost vyplývající z víry, neboť vesmír odráží tvář Ježíše Krista, v němž bylo všechno stvořeno a vykoupeno.“ (z jeho *Poselství k světovému dni modliteb za péči o stvoření 2025*)

Jeho svatost papež Lev XIV.,

biskup Říma, Římskokatolická církev

Photo credits: Vatican Media

„Nemůžeme a neměli bychom doufat, že se nám podaří řešit změnu klimatu, aniž bychom úzce spolupracovali. Jak jsem opakovaně zdůrazňoval, všichni jsme na jedné lodi. Péče o stvoření je společným posláním i odpovědností.“

Jeho všesvatost ekumenický patriarcha Konstantinopole Bartoloměj,

Svatá pravoslavná církev

Photo credits: Nicholas Papachristou

„V době stvoření se opět obracíme ke Kristu, skrze něhož bylo vše stvořeno a v němž vše drží pohromadě. V jeho vtělení, smrti a vzkříšení se zjevuje Boží láska nejen k lidstvu, ale k celému stvořenému řádu. Péče o stvoření je proto zásadním projevem křesťanského následování a nedílnou součástí poslání církve: usilovat o zachování celistvosti stvoření a o udržení a obnovu života na zemi. Když následujeme Krista, jsme povoláni podílet se na jeho smírčím díle a hledat spravedlnost, uzdravení a naději pro Zemi i pro všechny, kdo na ní přebývají.“

Její excelence ctihodná Sarah Mullally,

arcibiskupka Canterbury

Photo credits: Lambeth Palace Comms team

„Pojďme vyčistit všechny řeky, a nakonec i moře. Pojďme usilovat o to, aby se v našich městech znovu objevily všechny potoky a řeky. Pojďme řeky znovu začlenit do městského prostoru a vysadit podél nich stromy. Pojďme si užít mír, uzdravení a klid, které nám přinesou. Bůh je všechny stvořil jako živé vody.“

Ctihodný Dr. Reynaldo Ferreira Leão Neto (Léo),

Generální sekretář Světové metodistické rady

„Ezechielovo vidění živé vody nás vybízí, abychom vnímali Boží životodárnou milost a svátostnou přítomnost, které proudí do zpustošených míst a obnovují jak stvoření, tak lidské společenství. Ve světě, který čelí závažné ekologické krizi, se tato řeka stává výzvou k pokání ze systémů, které vykořisťují půdu, vodu a zranitelné skupiny obyvatel. Stvoření není komodita, ale společenství vzájemně provázaných životů svěřených do naší péče. Svědectví teoložek a představitelk víry, které stojí v první linii ekologické krize, tuto vizi prohlubuje tím, že poukazuje na to, jak je ničení životního prostředí propojeno s utrpením, které nejvíce dopadá na ženy a dívky. Uznáváme nespravedlivá břemena, která mnohé z nich stále nesou ve svém každodenním boji o vodu, zdraví a přežití. Zároveň ctíme moudrost, aktivitu a odolnost žen při ochraně vody a života. Světová luteránská federace potvrzuje, že spravedlnost pro stvoření nelze oddělit od spravedlnosti pro lidi, zejména pro ty, které jsou klimatickými změnami zasaženy nejvíce.

Doba stvoření nás vybízí, abychom dovolili, aby Boží živá voda proměnila naše společenství v prostory uzdravení, spravedlnosti a naděje – jak hmatatelné, tak věčné.”

Ctihodná Dr. Anne Burghardt,

Generální sekretářka Luteránské světové federace

Photo credits: Albin Hillert

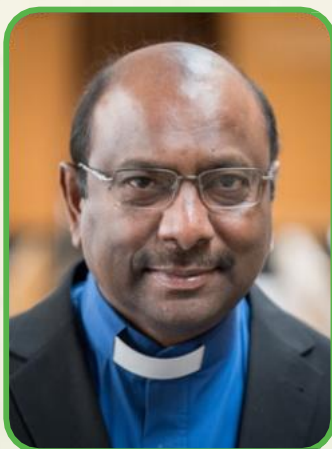

„Musíme se spravedlivým a organizovaným způsobem odklonit od fosilních paliv a přejít na obnovitelné zdroje energie. Naše víra nás vybízí k podpoře zranitelných komunit, které jsou klimatickou krizí zasaženy nejvíce.”

Rudelmar Bueno de Faria,

Generální sekretář ACT Alliance

Photo credits: ACT Alliance

„Ezechielovo vidění živé vody, které bylo letos zvoleno jako téma doby stvoření, není viděním beznaděje, ale naděje pro celé stvoření. I Mrtvé moře – symbol zdevastovaného ekosystému, jaký dnes vidíme – je uzdraveno živou vodou. Tato prorocká naděje hluboce rezonuje s klíčovým cílem Ekumenického desetiletí pro jednání v oblasti klimatické spravedlnosti, jehož tematickým zaměřením pro rok 2026 je klima a biologická rozmanitost: inspirovat ekologické obrácení a ve víře zakotvené kroky k ekologické obnově jako součást naší společné pouti za spravedlností, smířením a jednotou.“

Ctihodný Prof. Jerry Pillay,

Generální sekretář Světové rady církví

Photo credits: Albin Hillert

„Velkopáteční hymnus: „Dnes byl na kříži pověšen Ten, který zavěsil zemi nad vodami,“ čímž naráží na prvenství vody před všemi ostatními přírodními živly při stvoření. Navíc vtělený Pán prohlásil: „Amen, amen, pravím vám: Pokud se někdo nenarodí z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího.“ Byl pokřtěn v řece Jordánu, což považujeme za základní čin pro nauku o spasení. Moderní věda se vodě, jejímu významu a její klíčové roli v životě nevěnuje dostatečně. V důsledku toho vidíme, jak lidé zacházejí s vodou s alarmující, bezmeznou nedbalostí. Voda, základní prvek života, musí být zachována, chráněna a moudře využívána, neboť globální oteplování by mohlo způsobit její nedostatek. Témata související s vodou musí být začleněna do školních osnov a osvětových kampaní, aby se vychovávali občané, kteří se prostřednictvím své péče o vodu zajímají o budoucnost lidstva.“

Prof. Michel Abs,

Generální sekretář Rady církví středního východu

General Secretary Photo credits: MECC

„Doba stvoření představuje pro celosvětovou církev zásadní výzvu, aby správně chápala Boží dar stvoření – vytvořený s láskou a promyšleně – a věrně na něj odpovídala; na tomto daru závisí život všech stvoření, včetně lidstva. Jako evangelikálové vyznáváme, že „země patří Pánu“ a byla svěřena do naší péče, a že věrné následování Krista zahrnuje přijímání plodů stvoření a těšení se z nich, aniž by se tím snižovala jeho plodnost – a to v moudrém, pokorném duchu a v duchu dalších křesťanských ctností. Doba stvoření proto nabízí příležitost osobně se podílet na plné skutečnosti evangelia a stát se aktéry Božího obnovujícího díla – přijímat jak osobní spasení, tak obnovu celého stvoření pod Kristovou vládou.“

Ctihodný Botrus Mansour,

Generální sekretář Světové evangelikální aliance

Photo credits: WEA

„V Ezechiellově prorockém vidění, kde ze svatyně proudí živá voda, aby obnovila zemi, se setkáváme s trvalým Božím příslibem uzdravení, spravedlnosti a obnovy celého stvoření. Tato vize silně promlouvá do naší současné reality, která je poznamenána ekologickou devastací, těžebním hospodářstvím a prohlubujícím se utrpením zranitelných komunit, zejména na globálním Jihu. Avšak i v kontextech, kde se zdá, že převládají systémy přinášející smrt, řeka Božího života nadále proudí, přináší zemi obnovu, navrácí lidem důstojnost a probouzí naději na proměněnou budoucnost. Jedná se o misijní povolání pro všechny, aby se podíleli na Božím díle pěstování společenství, v nichž vzkvétá život a které jsou zakotveny ve spravedlnosti, sdíleném dostatku a ekologické integritě. V této době stvoření je církev povolána, aby se připojila k životodárnému Božímu pohybu, aby odolávala všem silám, které popírají život, chránila posvátný dar stvoření a pěstovala spravedlivou, udržitelnou budoucnost, v níž budou všichni moci žít důstojně a plně.“

Ctihodný Dr Jooseop Keum,

Generální sekretář Rady světové mise reformovaných církví

Photo credits: Dileep Kumar Kandula

TÉMA A SYMBOL DOBY STVOŘENÍ 2026

ŽIVÁ VODA

Doba stvoření 2026

Ponoření do živé vody

EZECHIEL 47, 9.12

1. Text, téma a symbol

„Každý hemžící se živočich bude žít všude, kam se vlévá potok. A ryb bude velmi mnoho. Neboť kam se vlévají ony vody, tam se vody moře stávají zdravými a zůstane naživu všechno tam, kam se ten potok vlévá. ... Při potoku na obou březích vzejde rozličné ovocné stromy, jemuž nebude vadnout listí, jež nepřestane plodit, ale každý měsíc přinese rané plody, neboť vody, které je zavlažují, vytékají ze svatyně. Jeho ovoce bude sloužit za pokrm a jeho listí jako lék.“ (Ezechiel 47, 9.12)

Letošní **téma** „Živá voda“ se zabývá verši 9 a 12 z 47. kapitoly knihy proroka Ezechiela, které jsou silnou biblickou vizí naděje a ekologického uzdravení. V kontextu vyhnanství a ztráty zjevuje obraz živé vody proudící ze svatyně Boží uzdravení, které obnovuje zemi, vodu, biologickou rozmanitost a lidskou odpovědnost vůči celému stvoření.

Letošní **symbol** znázorňuje vodu proudící z Božího chrámu – zpočátku je to jen nepatrný pramínek, který se však postupně prohlubuje a prohlubuje, a tím vnáší život do mrtvých oblastí a navrácí úrodnost poškozeným či neúrodným ekosystémům. Živá voda přináší uzdravení; abychom však mohli přijmout nový život, musíme i my vstoupit do vody a stát se součástí Boží řeky života, a tak se podílet na uzdravení stvoření.

2. Historický kontext textu Ezechiel 47, 9.12

Tento text vznikl v kontextu politické, sociální, teologické a národní katastrofy. Jeruzalém byl zničen babylónskými vojsky. Šalomounův chrám byl srovnán se zemí. Mnoho Izraelitů bylo odvedeno do babylónského vyhnanství, daleko od své vlasti. V Babylónu pláčou a naříkají (srov. Ž 137).

Kniha Ezechiel se odehrává v období babylonského exilu (Ezechiel 1, 1), po pádu Jeruzaléma na počátku 6. století př. n. l. Ezechiel, kněz, patří mezi vyhnance a je Bohem pověřen, aby působil jako prorok (Ezechiel 3; 33, 1–9).

Jeho poselství se zpočátku soustředí na Boží soud nad izraelským modlářstvím a nespravedlností, přičemž pád Jeruzaléma a zničení chrámu vykládá jako Boží soud vykonaný prostřednictvím babylónských vojsk (Ezechiel 7–10; 21). Ezechielovo poselství však nekončí soudem: Bůh svůj lid neopustil. Ezechiel prohlašuje, že Boží svrchovanost se neomezuje pouze na chrám, Bůh zůstává přítomen mezi vyhnanci a slibuje obnovu. Je příznačné, že chrám je ve středu Ezechielova vidění obnovy (Ez 40–47). Ačkoli byl znesvěcen a zničen, nyní se proměňuje v symbol požehnání, uzdravení a Boží přítomnosti v celém stvoření. Podivuhodná řeka popsaná v 47. kapitole knihy Ezechiel ztělesňuje tuto budoucí obnovu: až bude Hospodin opět přebývat mezi svým lidem, bude obnovena i země.

3. Teologický přehled: Ezechiel 47, 1-12

Ezechiel od 40. do 46. kapitoly popisuje stavbu nového chrámu v poušti. Tento nový chrám je impozantní, ale prázdný a bez života. Teprve v 47. kapitole se v něm konečně objevuje život.

V tomto úryvku je prorok ve vidění přenesen k vchodu do budoucího, idealizovaného chrámu. Zpod jeho prahu vytéká voda, která nejprve teče jen jako pramínek, ale postupně se mění v stále hlubší řeku – tak hlubokou, že ji nelze překročit. Tato řeka protéká kdysi neúrodnými zeměmi, proměňuje pouště v úrodná ústí řek, obnovuje rybí populace a vegetaci, a dokonce uzdravuje slané vody Mrtvého moře. Hebrejské sloveso šûb („vrátit se“) si lze prostorově představit jako bod obratu, srovnatelný s místem podél řeky Jordánu, kde se ryby mohly otočit zpět, než byly uneseny do mrtvých vod Mrtvého moře. Tento pojem má také hluboký teologický význam obrácení. Obraz je živý a dynamický, avšak jeho ekologický význam je často zastíněn čistě metaforickými výklady.

V mnoha křesťanských tradicích je 47. kapitola knihy Ezechiel chápána především jako budoucí eschatologický příslib – jako zobrazení mesiášského věku, kdy Bůh plně přebývá se svým lidem a obnovuje vše. Prorokovo vidění však hovoří také o uzdravení v současnosti a zároveň předjímá širší kosmickou obnovu. Řeka života představuje obnovu, která přesahuje lidskou spásu a zahrnuje i uzdravení samotného stvoření. Stromy, jejichž listy slouží „k uzdravení“, naznačují nejen fyzickou obživu, ale i celostní rozkvět, který zahrnuje jak lidstvo, tak stvoření. Ezechiel 47, 1–12 tak zprostředkovává jasné environmentální poselství: poselství globálního uzdravení, obnovy a proměny života. Zdůrazňuje vzájemnou provázanost mezi lidstvem a přírodním světem a nabízí vizi naděje vyjádřenou prostřednictvím aktivní péče o zemi, náš společný domov.

3.1 Živá voda: voda jako život

Ezechiellovo vidění přináší nový pohled na vodu – nejzákladnější prvek života – jako na Boží prostředek obnovy, spravedlnosti a naděje, jako na životodárnou sílu proudící z Boží svatyně. V Ezechiellově době byla voda symbolem Boží přítomnosti a požehnání. Velké civilizace závisely na mohutných řekách, jako je Nil, či Eufrat a Tigris, které zavlažovaly rajskou zahradu (srov. Gn 2, 10). I voda oceánů překypuje životem!

Vidění začíná malým pramínkem – kapkami vody, které vytékají z místa modlitby a obětování. Z nepatrného pramínku se stává nezastavitelná řeka – první zázrak. Řeka se rozšiřuje, jak teče z chrámu, živěná uctíváním a modlitbami Božího lidu.

Druhý zázrak je však ještě větší. Řeka nejen udržuje život, ale obnovuje celé ekosystémy. Prorok viděl *„hle, na břehu potoka bylo po obou stranách velmi mnoho stromů. ... Tato voda odtéká do východního obvodu, teče dolů do Araby a vlévá se do moře. Tam, kde vtéká do moře, stávají se vody zdravými.“* (Ez 47, 7.8) Když prorok popisuje, jak řeka ústí do „moře stojatých vod“, má na mysli Mrtvé moře, jedno z nejméně živých míst v jeho kraji. Voda této řeky je tak mocná, že se slaná voda promění ve sladkou a bude překypovat životem.

3.2 Od oběti v chrámě k Boží vodě života

Ezechiellovo vidění zásadním způsobem mění význam chrámu. V izraelské kultovní tradici byl svatostánek místem obětování, kde byla pro smíření prolévána krev – nositelka života. Krev symbolizovala jak soud, tak milosrdenství, a připomínala lidu, že život je drahocenný i křehký.

V 47. kapitole knihy Ezechiel již není dominantním obrazem krev tekoucí k oltáři, ale voda vytékající z prahu chrámu. Svatost se projevuje především skrze plodnou hojnost. Boží přítomnost život nepožírá, ale uvolňuje.

Tento posun od krve k vodě má význam jak z teologického, tak z ekologického hlediska. Krev spadá do logiky přežití uprostřed roztříštěnosti; voda spadá do logiky obnovy a rozkvětu. Ezechiel teologii obětí neodmítá, ale zasazuje ji do širšího kontextu. Smíření s Bohem vede nejen k obnovení bohoslužby, ale také k oživení země, uzdravení ekosystémů a k životu v hojnosti. Z toho přirozeně vyplývají etické důsledky: pokud se Boží přítomnost projevuje jako životodárná voda, nemůže se autentická bohoslužba omezit na dodržování rituálů. Víra musí být měřena podle svého dopadu na všechny podmínky, které udržují život. Péče o stvoření se tak jeví jako přímý důsledek obnoveného vztahu s Bohem.

Naděje na obnovu a uzdravení pramení z místa modlitby, uctívání a oběti. Ta nepatrná kapka naděje vzniká v našich vlastních životech, v našem pokání a proměně.

4. Ekologické čtení textu Ezechiel 47, 9.12

Ezechielovo tvrzení, že sladká voda promění slanou vodu v sladkou (47, 8-9), je záměrně šokující – zmiňuje něco, co je z ekologického hlediska nemožné, aby tak prohlásil něco teologicky zásadního. Prorok zde nepopisuje přirozený proces; ohlašuje Bohem způsobený obrat.

Mrtvé moře symbolizovalo smrt: žádné ryby, žádná rostlina, žádný odtok – místo, kam život vstupuje a umírá. Slaná voda představovala neplodnost a soud. Tím, že Ezechiel prohlašuje, že sladká voda uzdravuje slané moře, navazuje na knihu Genesis, kde Bůh z chaotických vod tvoří řád a život.

Jedná se o nové stvoření. Ezechiel mohl říci, že řeka obchází Mrtvé moře. Místo toho do něj však vtéká. Jde o teologický význam: Boží život proudí i do těch nejvíce mrtvých a nejvíce beznadějných míst. Hebrejské sloveso, které se zde používá, (אָפּאַרפּאַרן *rapha'*) znamená uzdravit, obnovit, uvést do celistvosti. Život se obnovuje nikoli lidským zásahem, ale Božím působením, které interaguje se stvořeným světem. Slaná voda se stává sladkou nikoli lidským zásahem, ale Božím uzdravením. Bůh se nevyhýbá místu smrti – vstupuje do něj.

Stromy, které rodí ovoce každý měsíc, představují formu života, která překonala nedostatek a období nouze. Stejně jako oživení Mrtvého moře je i tento obraz záměrně neobyčejný – symbolizuje obnovené stvoření, nikoli zdokonalené zemědělství.

Ovocné stromy jsou ze své podstaty závislé na ročním období a zranitelné – vůči suchu, škůdcům, válce i hladomoru. Ezechiel tím říká: v Božím obnoveném řádu je život neuvěřitelně hojný. Stromy rodí ovoce, „protože voda proudí ze svatyně“. Jejich plodnost nezávisí na srážkových podmínkách ani na půdních poměrech, ale na neustálé Boží přítomnosti.

Tato představa záměrně připomíná ráj, avšak jde ještě dál. V ráji rostly stromy, které byly „příjemné na pohled a dobré k jídlu“ (Gn 2, 9), zatímco tyto budoucí stromy budou rodit dvanáctkrát do roka! Nejde o nostalgii; jde o ještě větší obnovu – ráj je znovu otevřen.

Autor Vidění svatého Jana později navazuje na Ezechiela a představuje řeku a strom života jako konečnou vizi kosmického, ekologického, a dokonce i politického uzdravení (srov. Zjevení 22, 2).

Poznámka: Tento odstavec, vycházející z Ezechielova vidění řeky, nemá za cíl snižovat hodnotu oceánů a moří, která se skládají ze slané vody, a přesto jsou stvořeny jako živé vody. Oceány jsou totiž domovem velké části biologické rozmanitosti naší planety a přispívají k regulaci klimatu.

5. Voda mezi krizí a nadějí

5.1 Přítomná vodní krize

Ezechiellovo vidění ostře kontrastuje s realitou vodní krize, které čelíme. Podle Organizace spojených národů [UN News](#), 1,7 miliardy lidí nemá doma k dispozici základní hygienická zařízení a 2,1 miliardy lidí stále nemá přístup k pitné vodě – to je každý čtvrtý člověk na světě!

Vzhledem k tomu, že se klimatické změny prohlubují a odběr podzemní vody roste, několik zemí se nyní blíží k takzvanému „bodu vodního bankrotu“ ([UNU](#)), což je stav charakterizovaný nevratnými ztrátami přírodního vodního kapitálu.

Ačkoli přístup k pitné vodě je lidským právem pro všechny, mnohostranná vodní krize neúměrně postihuje zranitelné komunity, budoucí generace a neživý svět, který nemá v politických ani ekonomických systémech žádný hlas. Toto jsou některé z mnoha výzev:

- Voda se pro chudé stává finančně nedostupnou.
- Dopad nemocí přenášených vodou na zdraví.
- Dopad průmyslového vypouštění chemických látek a dalších znečišťujících látek do řek.
- Rostoucí spotřeba vody způsobená datovými centry a výrobou energie potřebnou pro naše digitální aktivity včetně využívání umělé inteligence.
- Špatné řízení a korupce ze strany firem a vlád.
- Dopad sucha, povodní, bouří a desertifikace na potravinovou bezpečnost.
- Zasolení půdy v důsledku zvýšení hladiny moře nebo nadměrného čerpání podzemních vod.
- Násilí v souvislosti se soupeřením o omezené zásoby vody.

Všechny tyto problémy vedou k migraci, nutí lidi k vysídlení a způsobují ztrátu domovů i kultury.

Dopad na ekosystémy a biologickou rozmanitost je zničující: podle Světového fondu na ochranu přírody (WWF) čelíme katastrofálnímu úbytku vodní fauny a flóry, přičemž populace sladkovodních druhů za posledních 50 let poklesly o ohromujících 85 % a populace mořských druhů o 56 % ([WWF](#)).

Z teologického hlediska tato krize odráží narušené vztahy – mezi lidstvem a Bohem, v rámci samotné lidské rodiny a mezi lidmi a ostatními živými bytostmi. Dále je nanejvýš důležité zdůraznit, že znečištění vody má dopady související se sociální spravedlností a rovností.

5.2 Naděje z víry a jednání

Ezechielovo vidění je v konečném důsledku viděním naděje. Protože jsou křesťané spolupracovníci Stvořitele, měl by jejich vztah k tvorům, kteří nejsou lidé, být zakotven v biblickém pojetí stvoření jako propojeného společenství života (srov. Gn 9,8-17; Oz 2,18; Ž 24,1). Tento vztah je spíše posvátným partnerstvím a vzájemnou péčí než nadvládou. Papež František jej popisuje jako „vztah vzájemné odpovědnosti mezi lidmi a přírodou“ a odmítá přehnaný či tyranský antropocentrismus. (Laudato si' 67, 68, 116).

Křesťané jsou povoláni k tomu, aby se postavili proti výše zmíněným nespravedlnostem a odmítli světový názor, který s vodou počítá jako s vyčerpatelným zdrojem. Například v posledních dvaceti letech Ekumenická síť pro vodu při Světové radě církví ([EWN](#)) prosazuje ochranu, odpovědné hospodaření a spravedlivé rozdělování vody pro všechny, a to na základě přesvědčení, že voda je dar od Boha a že přístup k pitné vodě je základním lidským právem.

Na všech kontinentech se křesťané, inspirováni svou vírou, angažují: obnovují řeky, chrání vodní zdroje před znečištěním a těžebním průmyslem – a vyprahlé oblasti se opět zelenají. Vykopávají studny a zajišťují zásobování vodou pro farnosti, vesnice a zdravotnická zařízení.

6. Ponoření do živé vody: vyznání viny a uzdravení

Písmo opakovaně spojuje vodu s Božím uzdravením a obnovou: Naaman se ponořil do řeky Jordán (srov. 2. Královská 5) a postižený člověk, který čekal u rybníka, byl uzdraven (srov. Jan 5). Sám Ezechiel se postupně ponořuje hlouběji do řeky, což odráží křestní symboliku a naznačuje proměnu.

Vstoupení do řeky nám připomíná křest. V rané církvi se k ponoření často používaly velké křestní fontány, do nichž se vstupovalo po schodech – což odráží postupnost Ezechielova vidění (Ez 47,3–6).

Již dříve v knize Ezechiel Bůh slibuje očistění, nové srdce a nového ducha právě skrze vodu (Ez 36,25–27). Připomíná nám to vodu a krev, které vytekly z Ježíšova boku za účelem uzdravení (J 19,34). Jako věřícím je nám zaslíbeno, že pokud přijmeme a přijmeme vodu z chrámu – Boží uzdravení –, pak budou z našich srdcí (nebo z našich útroby, jak říká řecký text) také proudit „řeky živé vody“ (Jan 7,38). Jakmile budeme uzdraveni a obnoveni, bude i z nás proudit živá voda k uzdravení druhých a stvoření.

Symbol doby stvoření 2026

Náš symbol pro rok 2026 – „ponoření do živé vody“ – je symbolem obnovy a zrození: voda proudící z chrámu jako znamení Boží péče a uzdravení pro nás. Jsme povoláni vstoupit do vody, až se ocitneme v takové hloubce, že se budeme muset spolehnout na Boží milost, která nás udrží nad vodou. Ti, kdo tuto vodu přijímají, jsou zváni, aby se stali prameny života pro druhé a umožnili Boží lásce proudit skrze ně do světa. A tak se Boží voda v nás stane „pramenem vody tryskající do věčného života“, jak slíbil Ježíš (Jan 4,14).

Tento symbol vyzývá křesťany k duchovnímu ponoření – ke společné modlitbě při rozjímání nad vodou z řek, pramenů, fontán, křtitelnic, jezer a moře, inspirování Božím Duchem, a k společnému úsilí o obnovu stvoření.

Tento symbol nás také vybízí, abychom se ponořili do „slz“ stvoření (Římanům 8,22–23) tím, že dovolíme, aby se našich srdcí mohlo dotknout utrpení našich bratrů a sester. Doba stvoření je totiž také vhodným časem pro bratrskou blízkost a solidaritu s ohroženými a chudými, zejména s těmi, kteří trpí v důsledku zhoršování životního prostředí. Můžeme se poučit z jejich příběhů, z jejich vytrvalosti, z jejich odhodlání a společně udržovat naději při životě.

Symbol stáhnete [zde](#).

7. Výzva k jednání

Náš Otec nás volá, abychom přijali Jeho lásku (1 Jan 4,19). Přijímat tuto lásku jako dcery a synové prostřednictvím neustálého obrácení mysli a srdce je naším celoživotním posláním. Pokud se rozhodneme vstoupit do pravé živé vody, můžeme přispět k spravedlivějšímu a životodárnějšímu světu pro celou lidskou rodinu i pro všechno stvoření.

Potravinová bezpečnost: Ezechielovo proroctví hovoří o stromech, které „každý měsíc rodí čerstvé ovoce“ (Ez 47,12). Jsme povoláni k tomu, abychom utvářeli a ovlivňovali naše politiky a postupy tak, aby všichni lidé měli přístup k výživným a bezpečným potravinám a aby plody biologické rozmanitosti byly spravedlivě sdíleny. Církev mohou také na svých pozemcích podporovat projekty zeleně, které odrážejí křesťanské hodnoty, a/nebo vybavovat své členy dovednostmi potřebnými k pěstování části vlastních potravin.

Znečištění vody: Jsme povoláni jednak zdržet se škodlivého znečišťování a jednak ho odsuzovat, a zároveň vyzývat vlády, místní samosprávy, průmysl a zemědělství, aby jednali zodpovědně a chránili vodní zdroje.

Voda a hygiena: Mnozí z našich bratrů a sester stále nemají pravidelný přístup k pitné vodě a hygienickým zařízením. Musíme proto jednat tak, aby domácnosti, školy, zdravotnická zařízení a místa bohoslužeb – včetně kostelů a farností – měly přístup k čisté vodě a řádným hygienickým zařízením.

Environmentální vzdělávání: Rodiče, katecheti, duchovní a náboženské společenství jsou proto vyzýváni, aby podporovali komplexní péči o stvoření – lidské i jiné než lidské – a opírali se přitom nejen o odborné znalosti, ale také o mezilidské vztahy, etiku a duchovní formaci.

Duchovní inspirace ze stvoření: Rozjímání nad přírodním světem stvořeným Bohem (Jób 7–12) nás zve, abychom přešli od nadvlády k pokoře, od vykořisťování k péči a od krátkodobého zisku k dlouhodobému rozkvětu. Tato proměna je jak duchovní, tak praktická a vyžaduje přehodnocení hodnot, ekonomických systémů a priorit ve vzdělávání.

Výsadba stromů: Mnohé církve dnes spojují výsadbu stromů s klíčovými okamžiky víry, jako jsou křest, biřmování a pohřby. Ať se pěstování stromů stane nedílnou součástí našeho duchovního života. Stromy pohlcují uhlíkové emise, zabráňují erozi, omezují povodně, poskytují potravu a léky a ochlazují městské prostředí – skutečně přinášejí uzdravení národům.

Péče o oceány — naše „modré plíce“ — které čelí rostoucím hrozbám v podobě vypouštění odpadů, nadměrného rybolovu, znečištění a těžby v hlubokém moři. Život a biologická rozmanitost pod hladinou nesmí být považovány za něco, co „sešlo z očí, sešlo z mysli“. Kéž pedagogové pomohou našim komunitám tyto mořské světy vidět a vážít si jich. Kéž vládní představitelé jednají odvážně, aby ochránili mořské biomy a zdroje obživy. A kéž se rozhodneme pro takovou ochranu, která udrží modré plíce při životě pro budoucí generace.

Obnova a ochrana ekosystémů a biodiversity: Jsme povoláni k obnově země v našich církvích, domácnostech a komunitách. Existuje mnoho iniciativ, do nichž se můžeme zapojit: „Desetiletí klimatické spravedlnosti“ vyhlásily i [Světová rada církví](#) i [Světová rada reformovaných církví](#); existují online platformy jako [Laudato si' Action Platform](#), [Anglican Communion Forest](#), národní programy jako je [Eglise Verte](#) či [Eco Church - A Rocha International](#)

Překonejme svůj strach a vstupme do vod Boží lásky – abychom se stali součástí řeky proměny pro celý svět, abychom byli svědky skutečného uzdravení a obnovy stvoření a požehnání Země.

MODLITBA

pro dobu stvoření 2026

Živá voda

Svatý Bože, tvůj duch se na počátku vznášel nad vodami.

Shromažďujeme se jako součást Tvého společenství všech tvorů a spolu s nimi žízníme po tvé milosti. Vzdáváme díky za dar vody, krevní řečiště našeho společného domova, které udržuje při životě cedry i velryby, pastviny i města. Jsme vděční za místní vodní zdroje, které vyživují naše domovy a naše spolutvory. Vzdáváme díky za to, že v Tvé dobře zavlažované zahradě je každá kapka posvátným dokladem Tvé lásky.

A přece vyznáváme, že jsme s tímto darem nakládali jako s komoditou. Zahltili jsme moře svým odpadem a sledovali, jak ohřívající se hladiny stoupají k soudu. Oplakáváme rozpukanou půdu oblastí zasažených suchem a slané slzy klimatických uprchlíků. Dej roztát našim zmrzlým srdcím, Bože, aby začaly proudit vody pokání.

Bože všeho života, slíbil jsi, že kamkoli poteče řeka vytékající z Tvého chrámu, vše bude žít. Vzbud' v nás povolání pečovat o vody — chránit povodí, hájit práva vod a ctít důstojnost těch, kdo žízní. Ať se Tvé slovo stane v nás pramenem, z něž vyprýští uzdravení pro všechny národy.

Kéž nás Bůh Otec, který vyvedl vodu ze skály, uchová naživu v poušti.

Kéž nás Kristus, voda života, občerství pro dílo obnovy.

A kéž nás Duch svatý nese na proudech milosti, dokud spravedlnost nezačne proudit jako nekonečný proud živé vody. Amen.

Návrh na slavení EKUMENICKÉ BOHOSLUŽBY

Úvod

Doporučujeme vám využít tuto modlitbu k zahájení období stvoření. Toto období začíná 1. září, což některé křesťanské církve slaví jako Světový den modlitby za péči o stvoření a jiné jako Slavnost stvoření. Končí 4. října, v den památky svatého Františka z Assisi. Můžete ji použít při různých událostech, které během letošní doby stvoření pořádáte.

Při plánování bohoslužby můžete účastníky vyzvat, aby si z domova přinesli malou láhev vody (nejlépe neplastovou!). Během „díkůvzdání za vodu“ lze malou část vody od každého účastníka nalít do kroupky nebo do velké mísy připravené pro „požehnání vod“.

Voda nashromážděná v misce je poté požehnána. V některých tradicích může být použita k pokropení shromáždění, což připomíná náš křest a naše společné povolání pečovat o dar vody. Po bohoslužbě si účastníci mohou odnést zbývající vodu domů v lahvích (nejlépe ze skla nebo z obnovitelných materiálů) jako znamení obnovy a připomínku svého závazku vážit si vody jako posvátného Božího daru a chránit ji. (Viz návrh „Požehnání při uvedení do služby s živou vodou“ v Průvodci bohoslužbou v kapitole [Jak slavit dobu stvoření a jak žít její symbol](#)).

Můžete také zvážit využití tvořivého okamžiku truchlení, pro který přinesete vizuální obrazy nebo příklady slz stvoření.

Části bohoslužby, které čte jedna osoba („předsedající“), jsou vyznačeny běžným písmem, odpovědi shromáždění jsou tučně.

Citace z Bible jsou z Ekumenického překladu.

Uvítání a úvodní slova

Dnešní modlitební shromáždění pořádáme v rámci ekumenické doby stvoření, během které se křesťané modlí za společný domov všech tvorů a jednájí v jeho prospěch. Tato doba se každoročně koná od 1. září do 4. října. Jejím letošním tématem je „Živá voda“ podle knihy Ezechiel 47, 9.12.

Výzva k uctívání

Předsedající: Na počátku se Duch Boží vznášel nad vodami.
A Bůh to označil za dobré.

Všichni: Přijď, Duchu svatý, a očisti vody.

Předsedající: Prorok uviděl řeku, která vytékala z chrámu,
a kdekoli ta řeka tekla, tam všechno žilo.

Všichni: Přijď, Duchu svatý, a obnov tvář země.

Předsedající: Ježíš zvolal: „Kdo žízní, ať přijde ke mně... Kdo věří ve mne,
„proudy živé vody poplynou z jeho nitra“.

Všichni: Přijď, Duchu svatý, a uzdrav svůj lid.

Díkůvzdání za vodstvo

Všemohoucí a věčně živý Bože, děkujeme Ti za Tvou lásku, která se projevuje ve všem stvoření, a zejména za Tvůj dar vody, která udržuje a očisťuje veškerý život. Kristus je živá voda, která očisťuje, osvěžuje a činí vše nové. Proto nyní vzdáváme díky za vody, které vnášejí krásu do všeho, z čeho máme radost – do divoké přírody, do křovisek, do hor, na pobřeží i do moře. Vzdáváme díky a chválu za všechny úrodné země, za stromy a pastviny, za naše hojné úrody a za živou vodu, která je zavlažuje.

(Upraveno z anglikánské modlitební knihy „Aotearoa“, Nový Zéland)

Chválíme tě za to, že nám dáváš život skrze vodu, a za všechny vody všude na světě. Zvláště tě chválíme za vody, které nás živí v této části našeho společného domova.

Zde je možné uvést názvy místních vodních toků, zatímco lidé z různých církví či oblastí přinášejí láhve vody (bez plastu) ze svého okolí (řeka, oceán, jezero) a nalévají ji do křtitelnice nebo do misky.

Děkujeme ti, Bože, neboť na počátku jsi nás stvořil ke svému obrazu a umístil jsi nás do zahrady s hojnou vodou. V poušti jsi slíbil vodní jezírka pro žíznivé a svému lidu jsi dal vodu ze skály. Když jsme neznali cestu, poslal jsi Dobrého pastýře, aby nás vedl k tichým vodám. U kříže jsi nás omyl z Ježíšova zraněného boku a v tento den nás opět zaléváš vodou života.

Zahrnuješ nás svým odpuštěním, milostí a láskou. Uspokojuješ všechny, kdo žízní, a dáváš nám život, jaký můžeš dát jen ty.

(Upraveno z „Všichni tvorové zpívají“, Evangelikální luteránská církev v Americe)

Litujeme však, že jsme tento dar zanedbali a brali vodu jako samozřejmost.

Nářek

Nářek je vášnivý projev smutku či zármutku; je to smuteční píseň, chvalozpěv nebo báseň, jejímž prostřednictvím nahlas vyjadřujeme smutek, truchlení nebo lítost; znamená to silně litovat. Hříchy se často vyznávají v množném čísle, což symbolizuje, že i když jsme každý z nás osobně nespáchal každý z těchto hříchů, naše duše jsou navzájem propojeny. Odpověď v této bohoslužbě zní „ašamnu“, což v hebrejštině znamená „všichni jsme se provinili“.

Předsedající:

Hledíme na tvé vody, Bože, a truchlíme:

Řeky tečou znečištěné.
Oceány se dusí plastem.
Život mizí z ohřívajících se moří.
Korály blednou a rybolov se hroutí.

Všichni: Ashamnu (*všichni jsme se provinili*)

Předsedající:

Moře stoupají a pohlcují pobřeží.
Bouře zesilují.
Záplavy ničí domovy.
Suchem puká Země a děti žízní.

Všichni: Ashamnu (*všichni jsme se provinili*)

Uved'te další nářky týkající se dopadů lidského jednání na vodu ve vašem kontextu.

Předsedající:

Vyznáváme, že jsme nestrážili své vody.
Spotřebovávali jsme vodu bez omezení.
Znečistili jsme to, to jsi Ty nazval dobrým.
Zapomněli jsme, že řeka života proudí od Tvého trůnu.

Všichni: Odpust' nám, Bože.

Během písně můžete zařadit tvořivý okamžik (např. promítat fotografie nebo kresby dětí znázorňujících znečištěnou vodu, liturgický tanec, tichý protest). Může být vystavena mísa symbolizující slané slzy stvoření a trpícího lidstva.

Zproštění viny

Boží milosrdenství proudí jako živá voda. Boží láska, ztělesněná v Ježíši, který promluvil k rozbouřeným vodám, nám odpouští a uklidňuje naše srdce, aby spravedlnost mohla proudit do všech vyprahlých míst v našich životech. Ve jménu Krista, ať nás tato milost osvobodí, abychom následovali a hlásali radostnou zvěst o uzdravení celého stvoření.

Všichni: Amen.

Žalm 65

- 1 Pro předního zpěváka, žalm. Davidův, píseň.
- 2 Ztišením se sluší tebe chválit, Bože, na Sijónu, plnit tobě sliby.
- 3 K tobě, jenž modlitby slyšíš, přichází veškeré tvorstvo.
- 4 Přemohly mě nepravosti, našich nevěrností jenom ty nás zprostitíš.
- 5 Blaze tomu, koho vyvolíš a přijmeš, aby směl pobývat ve tvých nádvořích.
Tam se budeme sytit dary tvého domu, tvého svatého chrámu.
- 6 Ve své spravedlnosti nám odpovídáš činy budícími bázeň,
Bože, naše spásu, naděje všech končin země i zámořských dalek,
- 7 jenž jsi upevnil svou mocí hory, opásán bohatýrskou silou,
- 8 jenž konejšíš hukot moří, hukot jejich vlnobití i vřavu národů.
- 9 Z tvých znamení jímá bázeň obyvatele všech končin,
tam, kde jitro nastává i kde se snáší večer, všechno naplňuješ plesem.
- 10 Navštěvuješ zemi, hojností ji zahrnuješ, velmi bohatou ji činíš.
Boží potok je naplněn vodou, pečuješ jim o obilí, ano, máš o zemi péči:
- 11 zavlažuješ brázdy, kypříš hroudy,
vydatnými prškami ji činíš vláčnou, žehnáš tomu, co z ní raší.
- 12 Ty svou dobrotou celý rok korunuješ, ve tvých stopách kane tučnost,
- 13 kane na pastviny v stepi, a pahorky jáсотem se opásaly.
- 14 Louky se oděly stády, doliny se halí obilím, zvučí hlaholem a zpěvem.

Předsedající: Sláva Otci i Synu i Duchu svatému

Všichni: jako byla na počátku i nyní i vždycky a na věky věků.

Čtení z Písma

1. čtení: Ezechiel 47, 9-12 (text tématu doby stvoření 2026)

9 Každý hemžící se živočich bude žít všude, kam se vlévá potok. A ryb bude velmi mnoho. Neboť kam se vlévají ony vody, tam se vody moře stávají zdravými a zůstane naživu všechno tam, kam se ten potok vlévá. 10 I postaví se u něho rybáři; od Ěn-gedí až k Ěn-eglažimu se budou rozprostírat sítě. Ryb rozličného druhu bude velmi mnoho jako ryb ve Velkém moři. 11 Avšak jeho bažiny a mělčiny nebudou ozdraveny, bude se tam získávat sůl. 12 Při potoku na obou březích vzejde rozličné ovocné stromy, jemuž nebude vadnout listí, jež nepřestane plodit, ale každý měsíc přinese rané plody, neboť vody, které je zavlažují, vytékají ze svatyně. Jeho ovoce bude sloužit za pokrm a jeho listí jako lék.

Předsedající: Ať Boží slovo jako živá voda

Všichni: všechno ožíví.

2. čtení: Zjevení 22, 1-7*(nebo jiné podle Vašeho výběru)*

1 A ukázal mi řeku živé vody, čiré jako křišťál, která vyvěrala u trůnu Božího a Beránkova. 2 Uprostřed města na náměstí, z obou stran řeky, bylo stromoví života nesoucí ovoce dvanáctkrát do roka; každý měsíc dozrává na něm ovoce a jeho listí má léčivou moc pro všechny národy. 3 A nebude tam nic prokletého. Bude tam trůn Boží a Beránkův; jeho služebníci mu budou sloužit, 4 budou hledět na jeho tvář a na čele ponesou jeho jméno. 5 Noci tam již nebude a nebudou potřebovat světlo lampy ani světlo slunce, neboť Pán Bůh bude jejich světlem a budou s ním kralovat na věky věků.

6 A řekl mi: „Tato slova jsou věrná a pravá; Pán, Bůh dávající Ducha prorokům, poslal svého anděla, aby oznámil svým služebníkům, co se má brzo stát: 7 Hle, přijdu brzo. Blaze tomu, kdo se drží proroctví této knihy.“

Předsedající: Ať Boží slovo jako živá voda**Všichni: všechno oživí.***Před čtením evangelia je vhodné zařadit Alleluia nebo píseň s tématem stvoření.***3. čtení – Jan 7, 37-39***(nebo jiné podle Vašeho výběru)*

37 V poslední, velký den svátků Ježíš vystoupil a zvolal: „Jestliže kdo žízní, ať přijde ke mně a pije! 38 Kdo věří ve mne, „proudy živé vody poplynou z jeho nitra,“ jak praví Písmo.“ 39 To řekl o Duchu, ježž měli přijmout ti, kteří v něj uvěřili. Dosud totiž Duch nebyl dán, neboť Ježíš ještě nebyl oslaven.

Předsedající: Ať Boží slovo jako živá voda**Všichni: všechno oživí.****Kázání nebo společná reflexe***(zaměřené na text z knihy Ezechiel, téma a symbol doby stvoření)*

Po reflexi může následovat píseň s tématem stvoření.

Vyznání víry

(Ize také využít Nicejské vyznání)

**Věříme v Boha, jenž všechno tvoří,
v všechno objímá, vše oslavuje,
je přítomný v každé částice tkaniny stvoření.
Věříme v Boha jako zdroj všeho života,
jenž křtí tuto planetu živou vodou.**

**Věříme v Ježíše Krista, jehož poznáváme v trpícím,
v chudém, v podvyživeném, v klimatickém uprchlíku.
Miluje tento svět a trpí s ním.
Věříme v Ježíše Krista, semeno života,
jenž přišel obnovit a smířit tento svět
a vše, co je v něm.**

**Věříme v Ducha svatého, dech Boží,
jenž se pohybuje spolu s Bohem
a dnes se pohybuje mezi a spolu s námi.**

**Věříme ve věčný život v Bohu.
A věříme v naději, že jednoho dne Bůh učiní konec smrti
a všem ničivým silám.**

(Lutheran Theological College, jižní Indie, upraveno)

Modlitba k přinášení darů

*Můžete uspořádat sbírku peněz, plakátů nebo záměrů na podporu konkrétního projektu
či pastorační činnosti, která přispívá k ekologické obnově, nebo k nějakému aspektu
klimatické spravedlnosti, který je pro vaše prostředí významný.*

Během sbírky je možné zpívat píseň s tématem stvoření.

Bože, jehož duch se pohyboval nad propastí: děkujeme Ti za dar vody —
vody na Zemi, vody pod Zemí, vody nad námi i vody v nás. Učiň, ať
pozorně pečujeme o všechny vody této planety, aby udržovaly život pro nás
a pro všechny, kdo přijdou po nás. Přijmi dary, které zde přinášíme.
Požehnej rozmnož tyto dary, aby byly k prospěchu nám a péči o stvoření.
Pro Tvého Syna, našeho spasitele Ježíše Krista.

(Všechno tvorstvo zpívá, Augsburg Fortress, 2026)

Přímlovné modlitby

Čtenář: *Bože živých vod, dnes se modlíme za zraněný svět, kde jsou vody
vykořisťovány, znečišťovány a odepírány.*

(chvilka ticha)

Čtenář: Modlíme se za místa, kde kvůli plastům, toxickým látkám a ropným skvrnám zčernaly potoky a mokřady, za obce, jejichž rybářské vody jsou znečištěné a jejichž děti pijí vodu ze znečištěných potoků.

(chvilka pro přednesení prosb za místní potoky, mokřady nebo znečištěná místa)

Uzdravte to, co je otráveno. Vraťte spravedlnost tam, kde zisk umlčel pravdu.

**Všichni: Kde teče voda, Pane, at' vše žije
– stromy jako potrava a listy jako lék.**

Čtenář: Modlíme se za všechny řeky, na nichž byly vybudovány přehrady bez souhlasu ohrožených skupin; za zemědělce, jejichž půdu vysušují sezónní povodně; za domorodé národy, jejichž posvátné vody jsou odkláněny pro zásobování vzdálených měst a datových center; za utrpení komunit, jimž korporátní chamtivost bere prostředky k obživě a jejichž zdraví je obětováno ve prospěch globální spotřeby.

(chvilka pro přednesení prosb za místní řeky, hospodářskou půdu a obyvatele)

Osvobod'te to, co bylo nespravedlivě ovládáno. Ať řeky opět proudí s důstojností a životem.

**Všichni: Kde teče voda, Pane, at' vše žije
– stromy jako potrava a listy jako lék.**

Čtenář: Modlíme se za oceány zatížené plastovým a chemickým odpadem; za korálové útesy vybledlé v důsledku oteplování moří; za velké velryby, které se proplétají labyrinty opuštěných nylonových sítí; za mikroskopický život, plankton a krill, které se nyní mísí s neviditelným prachem syntetického odpadu; za řeky, které odnášejí naše splašky – hnojiva, barviva a těžké kovy.

(chvilka pro přednesení prosb za blízké i vzdálené oceány)

Proměň naši vinu v milost a naši lhostejnost v čin. Učiň z nás lid, který žije spravedlivě a přináší uzdravení ke každému břehu a potoku.

**Všichni: Kde teče voda, Pane, at' vše žije
– stromy jako potrava a listy jako lék.**

Čtenář: Modlíme se za komunity, kde stoupající hladina moře pohlcuje obce a půdu předků, kde slaná voda proniká do studní se sladkou vodou, kde jsou hroby smývány spolu s vzpomínkami a pocitem sounáležitosti; za ty, kteří k klimatickým změnám přispěli nejméně, a přesto trpí jako první a nejvíce.

(chvilka pro přednesení prosb)

Zachovej jejich důstojnost a posiluj odhodlání k prosazování spravedlnosti.

**Všichni: Kde teče voda, Pane, at' vše žije
– stromy jako potrava a listy jako lék.**

Čtenář: Modlíme se za neformální osady a venkovské vesnice, kde kohoutky vysychají nebo kde voda není pitná; za děti, které musí ujít míle, aby donesly vodu, a za ženy, které trpí nedostatkem vody; za ty, jejichž nemoci jsou způsobeny znečištěnou vodou.

(chvilka pro přednesení proseb)

Modlíme se za ty, jejichž životy jsou úzce spjaty s vodou – za obyvatele pobřežních oblastí, rybáře, mořské biology, vodohospodáře –, kteří nás mohou naučit moudrým způsobům, jak s vodou žít. Modlíme se, aby byli lidé podníceni k činům a využili svou vrozenou či svěřenou moc k nastolení změn. Pobízej vlády, společnosti a komunity, aby vodu chránily a spravedlivě s ní nakládaly.

**Všichni: Kde teče voda, Pane, ať vše žije
– stromy jako potrava a listy jako lék.**

(Metodistická církev v Jižní Africe)

Předsedající: Obrát' naše srdce, Pane.

Nauč nás, abychom vodu, kterou jsme dosud považovali za běžnou věc, přijímali jako posvátný dar.

Tam, kde jsme bez rozmyslu plýtvali, nauč nás skromnosti.

Tam, kde jsme s vodou zacházeli bez úcty, nauč nás ji chránit jako dar svěřený každé generaci a ctít ji jako zdroj života pro všechny.

Tam, kde jsme mlčeli a tolerovali nespravedlnost, ať se z nás stanou odvážní ochránci řek, obránci moří a společníci těch, kteří trpí nespravedlností spojenou s vodou, dokud spravedlnost a milosrdenství nebudou proudit jako řeka života.

**Všichni: Kde teče voda, Pane, ať vše žije
– stromy jako potrava a listy jako lék.**

Alternativní nebo dodatečná modlitba

Ty, jenž držíš celé stvoření ve svém lůně a při narození nás vysíláš na Zemi. Duchu přílivů a odlivů, připomeň mi vzestup a pokles tvých rytmů, abych je mohla objevit hluboko ve svém vlastním nitru. Duchu zeleně, vnes do mého života vlhkost a vitalitu, abych mohla vychutnat prožitek tvé energie, která mnou proudí ven do světa. Ať mě provází požehnání vody.

Ať nás unáší proud velké řeky života.

Ať objevíme skrytý pramen uvnitř sebe, který tryská.

Ať nás unáší k břehům posvátného a obnoveného.

(postní úvahy kostela Sv. Trojice na Wall Street inspirované svatou Hildegardou z Bingen)

Všichni: Amen.

Modlitba Páně

Předsedající: Modleme se společně tak, jak nás to naučil Kristus, každý jazykem svého srdce ...

Žehnání vod

Předsedající a případně i shromáždění se přesunou k křtitelnici, do níž byla nalita voda. Texty požehnání mohou přednést přítomní podle místních zvyklostí.

Svatá Trojice, transcendentní ve své podstatě, dobrotě a božství, Všemohoucí, jenž bdí nad vším; Stvořiteli všech bytostí, Světlo, které osvětluje každou bytost, která přichází na svět.

Oslavujeme Tě, Pane a Milovníku stvoření.
Oslavujeme Tě, Stvořiteli a Tvůrce všeho.
Oslavujeme Tě, Jednorozený Synu Boží.

V den tvého křtu v Jordánu sestoupila milost Ducha svatého na vody v podobě holubice.

Slunce svítí a svět je osvětlen Pánovým světlem.
Měsíc svítí a svět je ponořen do jeho paprsků.
Zářící hvězdy zdobí vesmír svým leskem.
Mraky z nebe vyživují Zemi sprškami spravedlnosti.
Vody Jordánu se díky přítomnosti Pána proměňují v léčivé vody.
Celé stvoření je zavlažováno tajemnými proudy.
Světlem Boží moudrosti jsme byli osvětleni.
Celé stvoření je osvětleno shůry.
Země i moře sdílejí radost světa a svět je plný jásotu.
Jsi veliký, Pane, a podivuhodná jsou Tvá díla.

Všichni: Sláva Tobě, Pane, sláva Tobě.

Svou vůlí jsi stvořil vše z nicoty. Svou láskou a dobrotou udržuješ stvoření. Stvoření jsi utvořil ze čtyř živlů a rok jsi rozdělil na čtyři roční období. Slunce a měsíc Tě chválí. Hvězdy se u Tebe přimlouvají. Mořské proudy plynou před Tebou. Prameny vody Ti slouží. Nebesa jsi rozprostřel jako záclonu. Zemi jsi založil na vodách. Pískem jsi ohradil moře. Celé stvoření Ti zpívá chválu, Tobě, který ses zjevil v solidaritě s hmotou stvoření. Ty, Bože, jsi se totiž zjevil na Zemi a přebýval jsi mezi námi.

(třikrát požehnejte vodu znamením kříže)

Proto, Stvořiteli, který miluješ celé stvoření, buď i nyní přítomen skrze svého Ducha svatého a posvěť tuto vodu.

Všichni: Amen.

Obdař ji milostí vykoupení, požehnáním Jordánu. Učiň z ní pramen života. Ať je pro všechny, kdo ji přijímají, uzdravením duší i těl a milostí k ochraně vod, aby se stala Živou vodou pro uzdravení celého stvoření.

Všichni: Amen.

Chválíme Tě, Bože Otče, Synu a Duchu Svatý; nyní i navždy, na věky věků.

Všichni: Amen.

(Převzato z „Bohoslužby za velké posvěcení vody při svátku Zjevení Páně“ od Sofronia, jeruzalémského patriarchy, pravoslavná liturgie)

Zpíváme píseň s tématem vody.

Pomocí větvičky z místního keře nebo křepidla mohou být věřící pokropeni vodou z křtitelnice, čímž si připomeneme své křestní povolání stát se strážci vody.

Závěrečné požehnání a poslání

Kéž nás Bůh, který vyvedl vodu ze skály a uhasil žízeň těch, kdo bloudili ve strachu, uchrání před suchem nesmyslného života. Kéž nás Bůh, který proudí ze studnic spásy a který je Živou vodou pro cizince, přistěhovalce a neznámé, zachová v pokoji. Kéž Bůh, který se valí jako řeka a mění běh světa proudy spravedlnosti, které vedou loď církve v tomto světě, nám dá sílu pracovat na proměně. A kéž nás požehnání našeho milosrdného Boha, Otce, Syna i Ducha svatého, chrání a zachovává ve věčném životě.

Všichni: Amen.

(Anglikánská episkopální církev v Brazílii)

Jděte v pokoji jako Boží lid, který se skrze vody křtu stal Kristovým vlastním lidem. V moci Ducha svatého. Aleluja! Aleluja!

Všichni: Bohu díky. Aleluja! Aleluja!

(Věřící si mohou posvěcenou vodu odnést domů, aby jí požehnali své domovy, zahrady atd. Můžete pro přítomné připravit další nádoby.)

JAK SLAVIT dobu stvoření a jak žít její symbol

Doba stvoření je čas, kdy můžeme obnovit a prohloubit svůj vztah k Bohu a celému stvoření slavením, obrácením a novými závazky. Tato každoroční ekumenická liturgická doba vybízí křesťany, aby se společně modlili a jednali ve prospěch našeho společného domova.

Včasné plánování pomáhá připravit iniciativy na období od 1. září do 4. října a podporuje širší zapojení místních skupin a organizací. Akce nejsou samy o sobě cílem. Důraz by měl být kladen na smysluplná setkání, pokračující procesy a vnímavé naslouchání. Tento přístup posiluje náš společný závazek pečovat o stvoření a naplňovat naše povolání dobře je spravovat.

Při plánování zvažte, jak by vaše společenství mohlo oslavit dobu stvoření jako čas obnovy a misie:

- Prostor, kde se křesťané a lidé dobré vůle věnují rozjímání a péči o stvoření, přičemž oslovují zejména ty, kteří slaví tuto událost poprvé;
- Prostor pro činnost směřující k spravedlivějšímu a životodárnějšímu světu jak pro lidskou rodinu, tak pro širší společenství života, v němž duchovní vůdci podávají veřejné svědectví;
- Prostor pro solidaritu a jednotu, který oživuje naše společenství s ekumenickou rodinou na místní i globální úrovni.

Výjimečné chvíle k společné oslavě

Období stvoření zahajují a uzavírají dvě data s hlubokým symbolickým významem: 1. září a 4. října. Zvláště vás vybízíme, abyste je oslavili v ekumenickém duchu!

Kromě toho se budou konat dvě celosvětové akce, které proběhnou online:

- 1. září: bohoslužba k zahájení doby stvoření za účasti světových náboženských vůdců (15:00 středoevropského letního času). 1. září je dnem, který některé křesťanské církve slaví jako Světový den modlitby za péči o stvoření a jiné jako Slavnost stvoření.
- 4. října: událost k zakončení doby stvoření s příspěvky mladých lidí z celého světa (15:00 středoevropského času). 4. října se slaví památka svatého Františka z Assisi, kterého milují křesťané napříč denominacemi.

Společné sledování: Můžete uspořádat společné sledování některé z těchto událostí, abyste je mohli prožít společně, ať jste kdekoli.

Bylo by skvělé, kdybyste v průběhu doby stvoření mohli uspořádat více událostí. Celé období je vhodné pro pořádání akcí a nemusíte se omezovat na 1. září či 4. října!

Níže naleznete podněty k uvážení.

Plánovací schůzka k představení tématu a symbolu

Začněte výkladem textu z knihy Ezechiel a představte symbol. Pak dejte prostor pro diskusi ve skupinkách. Vyzvěte účastníky, aby se podělili o své úvahy k tématu a symbolu, a také o své nápady na aktivity, které by během tohoto období rádi zorganizovali.

Aktivity

Pro dobu stvoření 2026 navrhujeme tři hlavní oblasti aktivit, v nichž můžete její symbol začlenit do svých událostí a oslav; představují tři kroky v osobní i komunitní proměně:

1. **kontemplace**
2. **ponoření**
3. **vyslání**

„Ponoření do živé vody“ je symbol obnovy a zrození. Voda vytékající z chrámu je znamením Boží péče a uzdravení pro nás. Jsme povoláni vstoupit do vody tak hluboko, že se musíme spolehnout na Božího Ducha, aby nás udržel nad vodou.

KONTEMPLACE - duchovní rozjímání o přijetí živé vody

Kontemplace u vodního toku nebo plochy

Uspořádejte pouť podél řeky, na pláži nebo u jezera, kde se budete společně modlit a zamýšlet se nad tím, jak voda teče a nad veškerým životem, který voda udržuje. Nezapomínejme, že Bůh k nám promlouvá jak skrze Písmo, tak skrze přírodu – pokud si uděláme čas naslouchat! (Řím 1,20).

V Žalmech najdete krásné pasáže, které mohou obohatit vaše zamyšlení – stejně jako působivé básně – zde je jeden příklad.

« Mami, dnes jsem seděla přímo v řece a nechala jsem vodu, aby mi dala jméno – ne slovy, ale erozí, tím nejpomalejším druhem doteku. Oblázek se nenarodí hladký; takovým se stane tím, že tam zůstane. Kdysi jsem si myslela, že jemnost je selhání. Ted' vím, že je to to, co zbývá, když byla veškerá ostrost odmilována. Proud po mně nechce, abych se změnila; chce, abych zůstala a stále se proměňovala. »

(z Tendrils; Ecopoetics of community and justice, vydal Spiral House, 2026)

Doporučujeme vám tuto [píseň z Taizé \(Lord, You Are Living Source\)](#) (jen v italštině) k reflexi.

- Modlitební shromáždění u řeky (viz výše v Průvodci slavením)

PROŽITKY PONOŘENÍ do života ohrožených a chudých - lidská tvář klimatické krize

Zde je několik způsobů, jak prožívat symbol „Ponoření do živé vody“ na různých úrovních zkušenosti: nasloucháním příběhům těch, kterých se to týká, i setkáváním se se svědky naděje, kteří s nimi spolupracují. Můžeme také uctít památku mučedníků. Tato „setkání“ nám mohou pomoci prožít Kristovu lásku jako neustálý proud a obnovu, která je možná.

• Ponoření do života společenství

Symbol roku 2026 vyzývá vaše společenství, aby se intenzivně zapojilo do pomoci těm, kteří čelí environmentálním a sociálním výzvám způsobeným klimatickou krizí. Podporuje sdílené, hluboké zážitky s ohroženými a chudými komunitami – s lidskou tvářící této krize. Stejně jako František z Assisi, který objal malomocného, i setkání s těmito lidmi a „dotýkání se“ jejich ran může obnovit naše srdce a přetvořit náš příběh.

Když skutečně vnímáme utrpení skryté v každém příběhu, překonáváme lhostejnost a směřujeme k obrácení a aktivní odpovědnosti, a to jak na osobní, tak na kolektivní úrovni. Tato setkání nám také odhalují „skutečnosti naděje“ – setkáváme se se svědky, kteří ztělesňují možnou budoucnost, v níž proudí živá voda a působí Duch Boží.

Navštivte např.:

- organizace podporující migranty, kteří pocítili dopady klimatických změn;
- venkovské oblasti, kde se setkáte se zemědělci postiženými povodněmi, desertifikací a dalšími dopady klimatické krize;
- komunity postižené extrémními povětrnostními jevy (jako jsou tajfuny, sucha, požáry, povodně);
- domorodé komunity bránící své území před těžbou surovin.

Návštěvy je třeba vykonat s úctou k dotčeným komunitám. S podporou organizací či hnutí, která tyto iniciativy prosazují, budete moci:

- být připraveni a seznámeni se s tématy, která budou probírána;
- setkat se s lidmi a vyslechnout jejich příběhy;
- seznámi se se sociálními problémy a s projekty či opatřeními, která se k jejich řešení realizují;
- pochopit strukturální příčiny klimatických změn a vykořisťování životního prostředí, které jsou kořenem těchto situací, a zamyslet se nad svým vlastním podílem na nich;
- nabídnout komunitám, které navštívíte, symbolický dárek jako projev sounáležitosti a vděčnosti za to, že se s vámi podělily o své příběhy, aby tak mohly pocítit vřelost vaší přítomnosti a účasti.

Pokud není vhodné uspořádat takovou návštěvu, můžete pozvat členy komunit, které jsou krizí nejvíce zasaženy, jakož i migranty a uprchlíky ze zemí postižených klimatickou krizí, aby navštívili vás. Uspořádejte „rozhovor v duchu“ s náboženskými představiteli a mladými lidmi, zaměřený na konkrétní otázky týkající se této krize a na jejich osobní příběhy.

• Miska vody

Při oslavách a událostech připravte mísu s vodou. Inspirováni biblickým úryvkem můžete zvážit, zda kolem mísy rozmístit předměty nebo obrázky, které odrážejí život pramenící z „živých vod“ – například ovoce, obrázky zvířat nebo symboly připomínající dar víry. Mísu lze také začlenit do rituálu, například do působivého cvičení „[Mísa slz](#)“, při kterém jsou účastníci vyzváni, aby ponořili ruce do vody a ve svém srdci pojmenovali slzy chudých a země.

Můžete také pozvat různé členy vašeho společenství, a také členy ohrožených komunit postižených klimatickou krizí, aby přinesli trochu vody ze svých domovů či prostředí a nalili ji do mísy.

První ekumenická modlitba za stvoření, Assisi, 31. srpna 2018

Pod mísu se slzami můžete položit proužek modré látky, který bude symbolizovat řeku naděje.

Tento okamžik by mohl být závěrečným úkolem vaší oslavy. Můžete zvážit zařazení ručně vyrobeného symbolu živé vody, jak je popsán níže v části „Tvoření“.)

• **Svědkové víry a spravedlnosti mezi nejzranitelnějšími**

Uspořádejte modlitební chvíli na počest těch, kteří bránili náš společný domov a jeho nejzranitelnější obyvatele. Můžete při tom vzpomenout na předky ve víře a mučedníky.

• **Nechte se dojmout dokumentárními filmy a příběhy**

Pokud se nemůžete uspořádat společnou návštěvu, existují velmi působivé filmy, které lze promítat:

- „[The Letter](#)“ vypráví působivý příběh Arouny Kandeho, mladého muže ze Senegalu, země, která čelí desertifikaci a zvyšování hladiny moře.
- [A Pacific Prayer for the Moana](#) - arcibiskup [Winston Halapua](#).
- [Spoiled](#) : video o těžbě ropy v oceánu.

VYSLÁNÍ : požehnání živou vodou

Své oslavy završte požehnáním církevního představitele. S využitím živé vody z křtitelnice nebo jiného symbolického místa mohou být účastníci pověřeni, aby se stali zdroji života ve svých prostředích, kde se angažují.

Prosíme Pána, aby na nás vylil řeky živé vody, aby uzdravil škody, které jsme způsobili, posílil naši lásku a službu a inspiroval nás, abychom společně kráčeli směrem ke spravedlivému a bratrskému světu.

Tvoření

Proudící živá voda

Lidé všech věkových kategorií, zejména děti, mohou dostat výtvarné potřeby, aby vytvořili vlastní interpretaci „ponoření do živé vody“, která budou umístěna v blízkosti křtitelnice. Tyto interpretace mohou zahrnovat křtitelnici jako zdroj živé vody, která obnovuje naše srdce a ukazuje místa, kam lze díky milosti Páně vnést život, počínaje vaším sousedstvím.

• **Aktivity pro děti a mládež**

Podporujte kresby na témata Cesty stvoření (viz výše); plánujte ekumenické páteční večery pro mládež zaměřené na péči o stvoření; uspořádejte ekokemp s bloky ekologického vzdělávání.

Na webu **Season of Creation** najdete duchovní a liturgické materiály vhodné pro různé denominace, mládež a děti.

Řeka živé vody, která během doby stvoření narůstá

(inspirováno Carol Marples, umělkyně a tvůrčí liturgistka pro Soul Marks Trust: www.soulmarks.co.uk)

Během nedělí v době stvoření můžete vyzdobit oltář tímto způsobem:

1. týden (Slzy stvoření) Připravte hnědou látku a ozdoby z uschlých rostlin na oltář. Během bohoslužby se koná cvičení „mísa slz“ – účastníci buď napíší na malé kousky papíru environmentální problémy, které jim lámou srdce, a vloží je do mísy, nebo ponoří ruce do mísy s vodou představující slzy stvoření.

2. týden (Kapičky naděje) Připraví se malé proužky modré látky nebo papíru, které se položí na hnědou látku jako symbol naděje. Na další proužky lze napsat naše přání, podobně jako na modlitební stužky, a pověsit je.

3. týden (Sestoupení do vody). Oltář je nyní pokrytý jednobarevným modrým plátnem. Připravte malé misky v modré barvě, m ohou být vyrobeny z papírové hmoty. Měly by být různých velikostí, aby bylo vidět, že každý z nás může vstoupit do vody.

4. týden (Poslání). Na oltář se staví džbány s vodou z čiré nebo modré keramiky. Oltář zakrývá dlouhá modrá látka, která sahá až do boční lodi, a kazatel nebo lektori mohou při kázání či čtení stát v této „vodě“. Džbány nebo hrnce lze vyrobit z papírové hmoty nebo z těsta.

5. týden (Biodiverzita). V den památky svatého Františka je oltář pokryt modrým ubrusem, který splývá až na zem. Připravte ryby a mořské živočichy, kteří budou připevněni na modrý oltářní ubrus. Vedle „řeky“ lze umístit květináče s rostlinami.

Nechte živou vodu proudit v komunitní zahradě

Pokud jste během minulé doby stvoření našli nebo založili „zahradu míru“, můžete ji letos propojit se symbolem „ponoření do živé vody“ tím, že do zahrady přivedete živou vodu, například instalací fontány nebo uspořádáním zvláštního požehnání s vodou. Můžete také umístit dřevěnou ceduli s vyrytým veršem z Ezechiela na památku symbolu pro rok 2026.

Další návrhy k slavení doby stvoření 2026

• Návrhy k liturgii

Pokání: během modlitby vyznání vin vyjádřete lítost nad škodami na životním prostředí a pokání za naše hříchy proti Božímu stvoření. Lze promítat obrázky nebo fotografie; **ticho:** pokud se bohoslužba koná venku, zařadte chvíle ticha, abychom naslouchali „chvalozpěvům“ ostatních stvoření; **obětování:** zapojte stvoření do bohoslužby tím, že k oltáři přinesete vedle chleba a vína také symboly z přírody (např. větvičky, ovoce); **kázání:** povzbudte svého kněze nebo pastora, aby do kázání zahrnul odkazy na péči o stvoření; **modlitby:** během přímluvných modliteb se zmiňujte o péči o stvoření; **zvuky přírody:** při přistupování k přijímání přehrávejte zvuky přírody (např. ptačí zpěv) namísto zpěvu; **divadlo a tanec:** mladí lidé by mohli na toto téma připravit divadelní představení nebo liturgický tanec. Katolíci mohou využít „**Mši za péči o stvoření**“, kterou schválil papež Lev XIV.

• Konejte své události venku

Hory, řeky, stromy a všechna stvoření oslavují Pána tím, že prostě jsou tak, jak byla stvořena. Uctívání uprostřed přírody nám umožňuje připojit se k této neustálé chvále.

• Písmo a modlitební vycházky

- Vytvořte skupinu, ve které budete studovat biblické texty s ekologickou tematikou nebo se modlit modlitby zaměřené na stvoření při procházkách přírodou.

• Venkovní bohoslužba

- Zvažte uspořádání modlitebního shromáždění nebo eucharistické bohoslužby pod širým nebem.

• Via creationis

- Modlete se ekumenickou [Cestu stvoření](#), která propojuje tajemství knihy Genesis s poznatky vědy a navazuje na formu křížové cesty.

(Viz [ekumenická modlitební vigilie](#) s představiteli církví na náměstí sv. Petra)

• koordinujte místní vzdělávání k udržitelnosti

Podpořte udržitelný životní styl a smysluplné změny prostřednictvím vzdělávání, osvěty a praktických činností. Příklady činností: úklidové akce; výsadba stromů za účelem zalesňování a podpory biologické rozmanitosti; recyklační iniciativy; komunitní či farní zahrady zaměřené na udržitelné zemědělství. Organizujte ekologické pochody nebo kampaně; pořádajte soutěže v psaní esejí či kreslení, zejména pro děti a mládež; organizujte koncerty nebo umělecká vystoupení; biblická studia; komunitní procházky spojené s úvahami o snahách o ozelenění.

- **Logo doby stvoření**

- **Letošní symbol**

ŽIVÁ VODA

Doba stvoření 2026

Ponoření do živé vody

EZECHIEL 47,9.12

Podělte se o své zkušenosti

Zachyt'te okamžiky, kdy vaše společenství jedná, a inspirujte tak ostatní po celém světě, aby se modlili a angažovali ve prospěch stvoření.

- Nejprve získejte souhlas zobrazených osob.
- Nefot'te děti z blízka bez souhlasu rodičů.
- Používejte hashtag #SeasonOfCreation a vaše fotografie se objeví na SeasonOfCreation.org
- Zveřejňujte fotografie a příběhy z období příprav i oslav a označujte je hashtagem #SeasonOfCreation, aby se objevily na oficiálních stránkách.
- Sledujte oficiální kanály „Season of Creation“ na Instagramu a Facebooku, zapojte se do diskuze a podělte se o své zážitky. Přihlaste se k odběru kanálu „Season of Creation“ na YouTube.
- Napište blogový příspěvek o oslavách ve vašem společenství a přidejte hashtag #SeasonOfCreation, aby byl snadno dohledatelný.
- **Tím, že se podělíte o své zkušenosti, inspirujete ostatní, aby se starali o náš společný domov!** 🌍 ✨

Aktivní OBHAJOBA

„Voda je život“

Ezechiellovo vidění popisuje vody proudící z Boží svatyně, které přinášejí život, uzdravení, obnovu a hojnost všem. Církve mohou toto poselství ztělesňovat tím, že se budou zasazovat o záležitosti ovlivňující to, jak voda koluje v přírodě i v lidech: péči o povodí, řeky, zdroje pitné vody, mokřady a moře i veškerý život v nich, a láskou k našim bližním, kteří na nich přímo či nepřímo závisí. Vyzýváme křesťany po celém světě, aby se zapojili do Boží vize plnosti života a hojnosti pro celé stvoření tím, že budou žít život, který Ho oslavuje a odráží Jeho touhu po obnově a rozkvětu.

Můžete zvážit tyto návrhy:

1. Místní společné jednání ve prospěch slabých

Svolejte setkání křesťanů a zástupců jiných náboženských skupin, abyste společně projednali naléhavé místní problémy. Můžete pozvat různé přednášející, například představitele vodohospodářských orgánů, vědce, zástupce nevládních organizací, rybáře, zemědělce, ženské skupiny či mladé aktivisty. Pozvěte také teology, biblisty a členy vaší církve, kteří se zabývali environmentálními otázkami ve světle evangelních hodnot. Mezi témata k diskusi by mohly patřit například:

- nedostatečný přístup k vodě, kanalizaci a hygienickým zařízením ve venkovských obcích, chudých okresech a neformálních osadách, jakož i v kritických zařízeních, jako jsou věznice, zdravotnická zařízení, školy a uprchlické tábory
- ochrana vodního ekosystému, tj. mokřadů, řek, oceánů atd.
- ochrana vodohospodářské infrastruktury pro civilní obyvatelstvo během válečných konfliktů
- ochrana, rozumné využívání a doplňování podzemních vodních zdrojů
- správa povodí prostřednictvím inkluzivních procesů a integrovaného hospodaření s vodními zdroji
- finanční nedostupnost vody
- přidělový systém distribuce vody
- znečištění způsobené průmyslem, těžbou ropy, zemědělskými podniky nebo kanalizačními systémy
- neudržitelná těžba písku a zasahování do břehových oblastí.

K řešení těchto otázek lze vypracovat jednoduchou petici nebo dopis do novin.

Během doby stvoření doručte petici:

- členovi parlamentu nebo vlády
- odpovědnému oddělení státní správy
- vodárenské společnosti.
- správci obvodu nebo komunitnímu výboru pro životní prostředí
- podniku, který způsobuje znečištění.

2. **Rozhovor o národní či globální vodní spravedlnosti**

Uspořádejte rozhovor na téma „Spravedlnost v oblasti vody“. Může se jednat o webinář nebo o „nedělní zamyšlení“ (kázání / modlitby s následnou diskusí po bohoslužbě).

Zapojte skupinu vědců, aktivistů a biblistů k diskusi na téma, jako například:

- nerovnost v přístupu k vodě – například: dopad na gender, vzdělání, seniory nebo osoby se zdravotním postižením
- voda a konflikty, voda a mír
- příčiny a dopady znečištění, možná řešení
- nadměrné čerpání vody z řek a podzemních zásob
- sucha a záplavy související se změnou klimatu.

Výsledkem těchto setkání mohou být společný prohlášení nebo společný akční plán.

3. **Kampaň k ochraně místních řek, mokřadů, oceánů**

Zasazujte se o:

- zastavení znečišťování vody.

Pořádejte:

- církví vedenou obnovu ekosystému
- komunitní úklid, např. 19. září zároveň s celosvětovým úklidem pláží.

4. **Digitální kampaň na podporu #SeasonofCreation**

Využijte místní noviny a rozhlasové stanice, abyste:

- upozornili na znečištěné nebo umírající řeky, jezera či mokřadní oblasti
- sdíleli příběhy komunit postižených nedostatkem vody
- poděkovali za pozitivní kroky vlád a místních komunit
- veřejně vyzvali k přijetí naléhavých opatření.

Nabídněte náboženské pohledy, které propojují Písmo, spravedlnost a odpovědné nakládání s životním prostředím:

- vzdělávací příspěvky nebo podcasty
- svědectví farmářů, žen a mládeže
- infografiky o dopadech znečištění
- výzvy k podpisu peticí nebo účasti na veřejných jednáních
- příběhy místních řek a pramenů.

Tím se hlasy náboženských společenství rozšíří i za zdi kostela.

5. **Biblické zdroje týkající se spravedlnosti v oblasti vody**

Mohli byste uspořádat biblické studium nebo sérii kázání na téma „Spravedlnost v oblasti vody“ a využít přitom některé z těchto zdrojů:

- [World Council of Churches Ecumenical Water network site](#)
- publikace vatikánského Dikasteria pro podporu integrálního lidského rozvoje z roku 2020 [the orientations on water Aqua fons vitae](#) a [a collection of tools, statements, and initiatives on water](#).
- [A Rocha Resource Hub](#)

O době stvoření

Doba stvoření sjednocuje celosvětovou křesťanskou rodinu kolem jednoho společného cíle. Zároveň nabízí flexibilitu při pořádání modlitebních setkání a zapojování se do nejrozličnějších aktivit zaměřených na péči o stvoření.

Dějiny

1. září bylo v roce 1989 ekumenickým patriarchou Dimitriosem I. vyhlášeno „Dnem modlitby za stvoření“ pro pravoslavnou církev, neboť podle starobylé byzantské liturgické tradice symbolizuje tento den Boží stvoření světa. V roce 2002 se k tomuto slavení připojila Světová rada církví a v roce 2006 Evropská křesťanská environmentální síť. Papež František zavedl v roce 2015 „Světový den modliteb za péči o stvoření“ pro Římskokatolickou církev. Několik církevních denominací nyní slaví 1. září jako „Slavnost stvoření“ nebo „Slavnost stvoření v Kristu.“

V posledních desetiletích začalo mnoho křesťanských církví slavit „dobu stvoření“ v období od 1. září do 4. října. Filipínská katolická biskupská konference toto období přijala v roce 2003. V roce 2005 připravila materiály pro toto období Komise pro misii sjednocené církve v australském Melbourne. V roce 2008 Světová rada církví (WCC) oficiálně vyzvala své členské církve, aby toto období (tehdy pod názvem „čas stvoření“) dodržovaly. Anglikánská komunita přijala v roce 2012 usnesení, jímž toto období podpořila. Papež František od roku 2019 povzbuzoval katolické věřící, aby ekumenickou dobu stvoření slavili. Křesťané na celém světě se během tohoto období modlí společně a připomínají si své společné povolání pečovat o stvoření.

Doba stvoření končí 4. října, v den svátku svatého Františka z Assisi. Svatý František je autorem „Chvalozpěvu stvoření“ a papež Jan Pavel II. ho v roce 1979 prohlásil za katolického patrona těch, kteří se věnují ekologii. V roce 2016 byl zřízen její celosvětový ekumenický řídicí výbor.

Poradní výbor a Řídicí výbor doby stvoření

Řídicí výbor zajišťuje podklady pro slavení tohoto období. Tvoří jej Světová rada církví, Světová luteránská federace, Dikasterium Svatého stolce pro podporu integrálního lidského rozvoje, Hnutí Laudato Si', Environmentální síť anglikánské komunity, Síť pro péči o stvoření Světové evangelické aliance v Lausanne (LWCCN), Světové společenství reformovaných církví, Rada církví Blízkého východu, Evropská křesťanská environmentální síť, ACT Alliance, A Rocha International, Světové metodistické rady, Don Bosco Green Alliance a Christian Aid.

Jako ekumenická síť se inspirujeme naléhavou výzvou z encykliky *Laudato si'* papeže Františka, která volá po „novém dialogu o tom, jak utváříme budoucnost naší planety“, a zdůrazňuje, že „potřebujeme novou a univerzální solidaritu“, v jejímž rámci budou nejzranitelnější lidé podporováni a bude jim umožněno žít důstojně. Zveme vás, abyste se k nám v těchto snahách připojili.

Jsme také nesmírně vděční za práci Poradního výboru pro dobu stvoření, který nám poskytuje neocenitelné rady.

Členové Poradního výboru doby stvoření

Rev. Dr. Dave Bookless	A Rocha International
Rev. James Baghwan. Rev. David J.M.Coleman Dr. Séverine Deneulin	General Secretary, Pacific Council of Churches
Tony Franklin Ross Bishop	EcoCongregation Scotland
Graham Usher	Laudato Si' Research Institute, University of Oxford
Rev. Prof. Dr. Harold D Hunter	Ecumenical Relations, World Methodist Council
Dr. Hefin Jones	Church of England lead Bishop on the Environment
Most Rev. Serafim Kykotis	Chair, Pentecostal World Fellowship Creation Care Task Force
Br. Richard	Executive Committee, World Communion of Reformed Churches
Fr. Luis Okulik	Greek Orthodox Archbishopric of Zimbabwe and Angola
	Taizé Community
	Secretary of the "Pastoral Social Work" Commission, Consilium Conferentiarum Episcoporum Europae
Rev. Dr. Peter Pavlovic	Study Secretary, Conference of European Churches
Rev. Dr. Chad Rimmer	Rector, Lutheran Southern Seminary
Derrick Weston	Creation Justice Ministries

Členové Řídícího výboru doby stvoření

Rev. Prof. Antoine Al Ahmar	Middle East Council of Churches
Dr. Louk Andrianos	World Council of Churches
Cecilia Dall'Oglio	Laudato Si' Movement
Rev. Henrik Grape	World Council of Churches
Rev. Dr. Anupama Hial Keziah Kariuki	Lutheran World Federation
Rev. Dr. Tamas Kodacsy	Act Alliance
Rev. Sikawu Makubalo Rev. Dr. Rachel Mash Rev. Daimon Mkandawire	European Christian Environmental Network
Frances Namoumou Shawna Nemesia Rebello John Paul Roberts	Methodist Church of Southern Africa
Kuki Lalbiakhlui Rokhum Dr. Tebaldo Vinciguerra	Anglican Communion Environmental Network
	Council for World Mission (Reformed)
	Pacific Conference of Churches
	Don Bosco Green Alliance
	Green Anglicans
	A Rocha International / Lausanne WEA Creation Care Network
	Dicastery for Promoting Integral Human Development (Holy See)

Autoři Průvodce slavením 2026

Tento Průvodce slavením vypracovali a sestavili členové Řídícího výboru, kteří zároveň vyjadřují vděčnost následujícím osobám, které se podílely na jeho přípravě, revizi a úpravách.

- Rev. Dr. Chad Rimmer, Rector of Lutheran Southern Seminary za liturgie
- Carol Marples, artist and creative liturgist za Soul Marks Trust
- Pauline Mumia & Johanan Celine Valeriano, The Lutheran World Federation za design a formátování.

překlad do češtiny

Žít *Laudato si'* Česká republika

zitlaudatosi.cz

